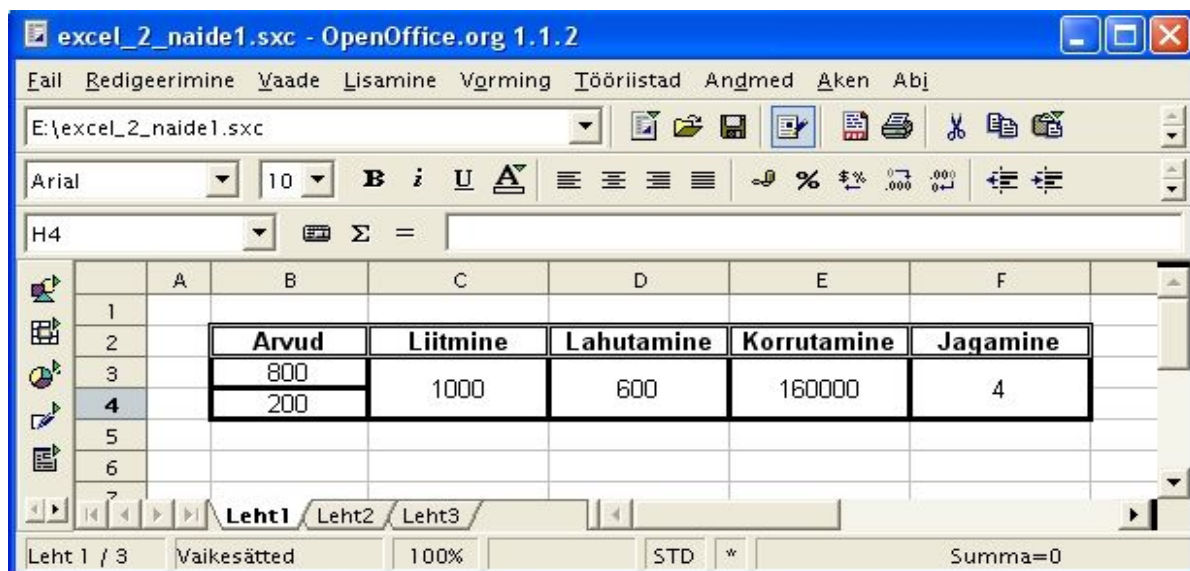

Matemaatika põhitehete kasutamine kokkuvõtete tegemiseks.

OpenOffice'i Arvutustabelis kui ka Microsoft Excel'is näeb matemaatika põhitehete tabel välja selline:

The screenshot shows a spreadsheet window titled 'excel_2_naide1.sxc - OpenOffice.org 1.1.2'. The spreadsheet contains a table with the following data:

	A	B	C	D	E	F
1						
2		Arvud	Liitmine	Lahutamine	Korrutamine	Jagamine
3		800	1000	600	160000	4
4		200				
5						
6						
7						

Näide Arvutustabeli kohta.

Arvuliste väärtuste saamiseks on kasutatud selliseid tehteid:

- **liitmine:**

1. = 800 + 200

2. = SUM(B3;B4)

- **lahutamine:**

1. = 800 - 200

- **korrutamine:**

1. = 800 * 200

2. = PRODUCT(B3;B4)

- **jagamine:**

1. = 800 / 200

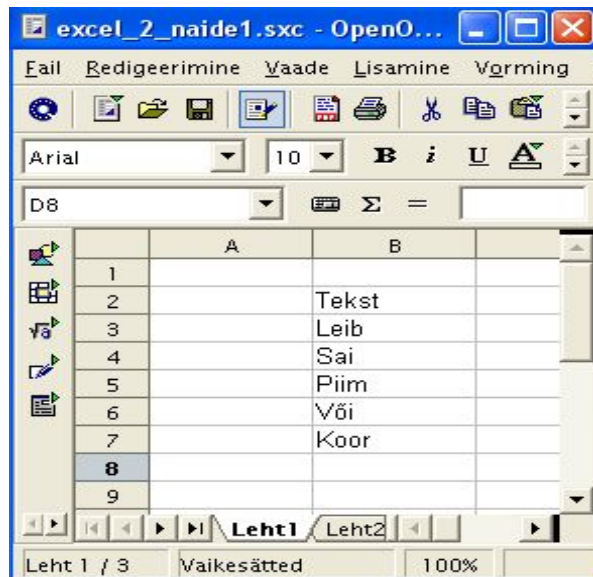
2. = QUOTIENT(B3;B4)

Teisena antud lahendusi on võimalik saada sellise nupu alt (antud märk on OpenOffice'is), mis asub sisestamisreal. Neid võib nimetada ka eri andmevorminguteks ja mida tavaliselt kasutatakse pikemate tabelite töötlemiseks.

Eri andmevormingute kasutamine andmete sisestusel ja esitlusel.

➤ Tekst:

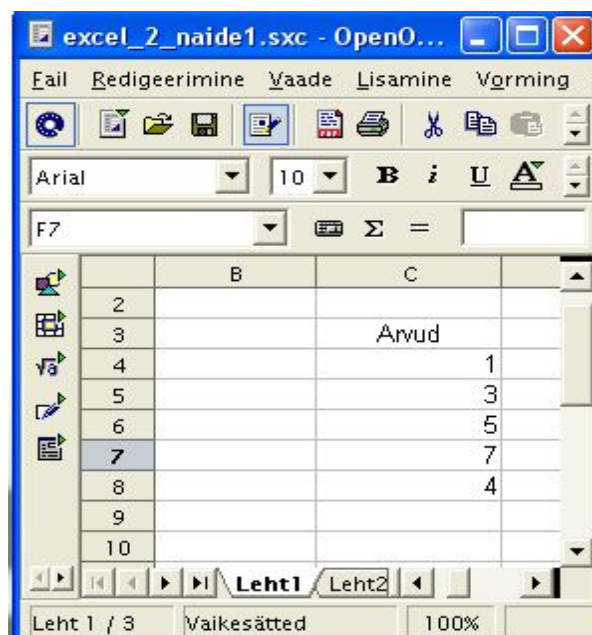
- teksti sisestamisel paigutatakse tekst automaatselt lahtri vasakule poole;

- teksti all mõistetakse suvalist märkide jada, mida saab kuvada ja salvestada;
- kui märgistada tekstiga lahtrid ja parema hiireklahviga saadud hüpikmenüüst on võimalik vormindada tekst kategooriasse Tekst;

➤ Arv:

- arvude sisestamisel paigutatakse arvud automaatselt lahtri paremale poole;

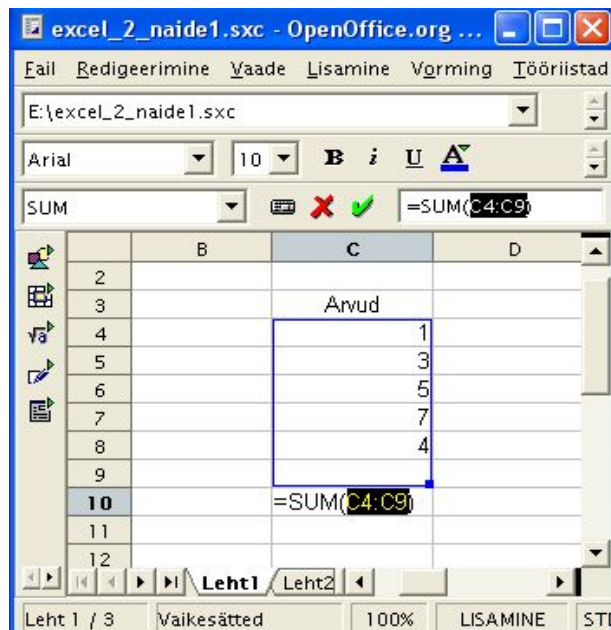

- kõik andmetüübid peale teksti on vaadeldavad arvudena;
- kui märgistada arvudega lahtrid ja parema hiireklahviga saadud hüpikmenüüst on

võimalik vormindada arvud kategooriasse Arv ja valida vastav vorming;

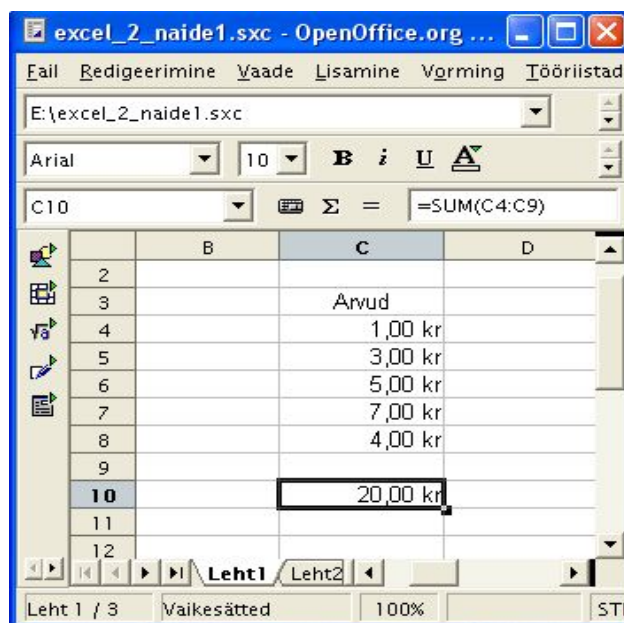
➤ **Valemid:**

- mõningad näited on juba eespool toodud;
- valem esitatakse kujul: = avaldis
- lubatud on neli aritmeetika tehet, lisaks astendamise ja % leidmise, võrdlused ja arvukalt funktsioone;
- näide eelmises näites antud arvude summa kohta;

➤ **Raha:**

- kui arvud on sisestatud, siis on võimalik kasutada menüüribalt sellist valikut millega on võimalik lisada arvudele taga väärtuse kr.
- sama saab ka parema hiirklahviga saadud hüpikmenüüst vormingu valikul – Rahaühik;
- näide;

➤ **Protsent:**

- menüüribalt märgi **%** alt, teeb arvu protsendiks, st. kui meil on arv 1, siis nüüd on 100,00% (automaatvormingu tulemus);
- hüpikmenüü kaudu on võimalik vormingu kuju muuta sama näite korral selliseks – 100%;

➤ **Kuupäev:**

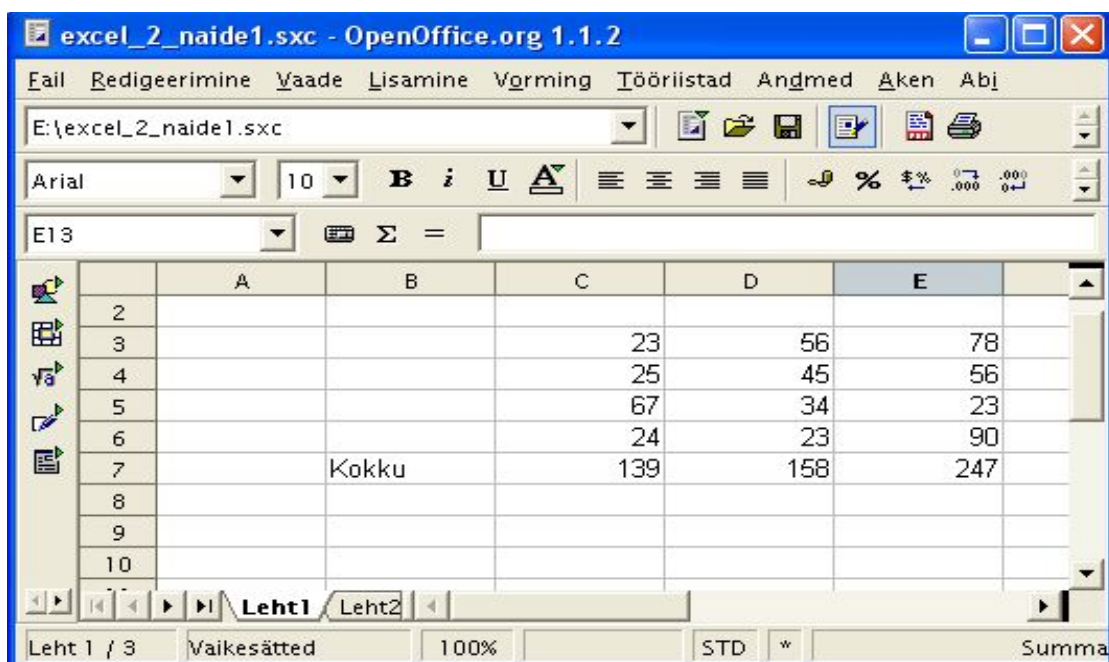
- hüpikmenüüst antakse kohe automaatse vormingu kuju – 31.12.99, kuid seal on ka teisi võimalusi;

➤ **Kellaeg:**

- hüpikmenüüst antakse kohe automaatse vormingu kuju – 13:37:46, kuid seal on ka teisi võimalusi;

Valemite kopeerimine

Lohistades valemiga lahtri nurgast teiste lahtrite, kopeeritakse valemiga lahtris olev valem teistesse lahtritesse, muutes nende lahtrite aadresse. Näites on veeru C3 - C6 summa C7 leitud ja antud valemit on kopeeritud lohistamise teel lahtritesse D7 ja E7.

	A	B	C	D	E
2					
3			23	56	78
4			25	45	56
5			67	34	23
6			24	23	90
7		Kokku	139	158	247
8					
9					
10					

Teine võimalus, märgistada kopeeritav lahter ja vedada hiirega üle nende lahtrite, kuhu on valem vaja kopeerida ja valida menüüst Redigeerimine => Täida => Paremale antud näite puhul. Seega valemit rakendatakse teistele märgistatud lahtritele.

Komakoha liigutamine

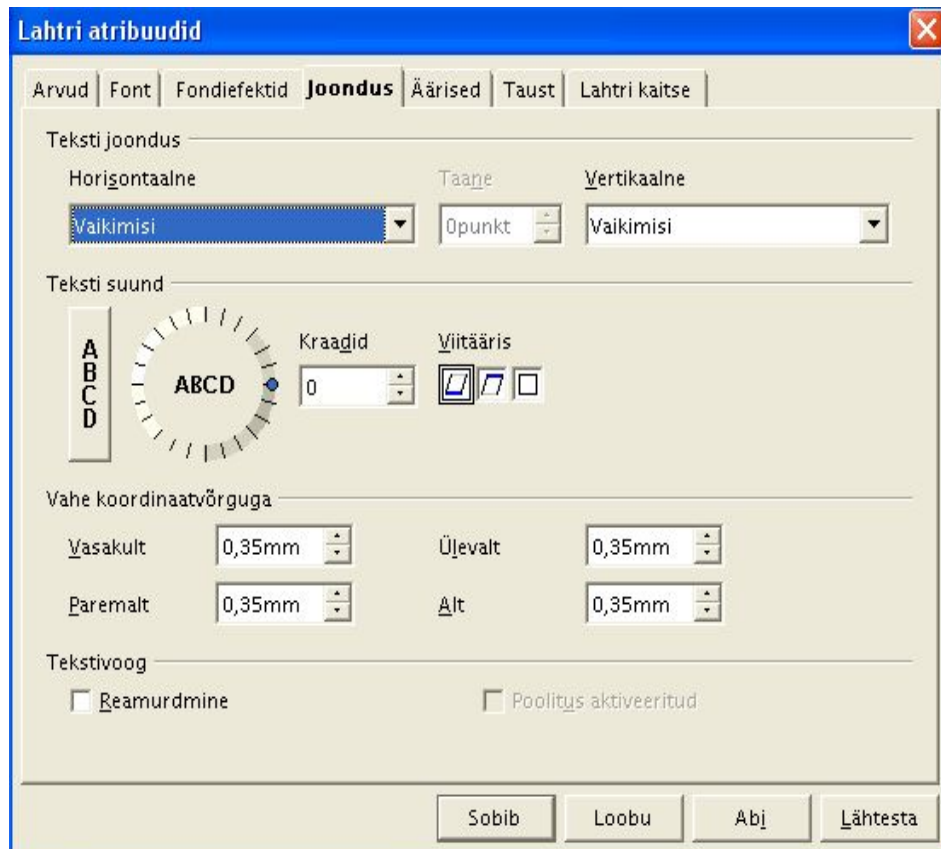
Korrektsetes vormistuses tabeliveerus peaksid numbrikohad paiknema täpselt üksteise all – ühelised omavahel kohakuti, kümnelised kümnelistega, komad täpselt ühel joonel jne. Standardhääletuses tabelilehel ei saa kirjutada arvudesse koma järel viimasele kohtadele nulle. Pärast klahvi „Enter“ vajutust sisestatud nullid kaovad.

Kümnendkohtade lisamiseks või eemaldamiseks on menüüribal nupud ja . Esimene suurendab arvus komakohtade arvu (iga vajutusega lisandub üks komakoht) ja teine vähendab arvus komakohtade arvu. Arvude vorminguid saab muuta ka Vorming => Lahtrid... alapealkirja Arvud alt.

Komakoha määramiseks on märk menüüribal . Ta lisab lahtris olevale täisarvulisele arvule komakoha.

Teksti kirjutamine üle veergude

- Pikemad tekstid võib paigutada lahtris mitmele reale – *reamurdmine*. Antud valik on võimalik määrata sellise tabeli kaudu, mis saadakse:
  - hüpikmenüüd kasutades valikul Vorminda lahtrid...
  - menüüribalt Vorming => Lahtrid...

Aktiveerides valiku Reamurdmine, paigutatakse tekst mitmele reale nii, et lahtri rea kõrgus muutub.

- Kui tekst on kirjutatud nii, et ta hõivab mitu järjestikku asetsevat rida, siis võib peale teksti valimist kasutada lahtrite ühendamist.

Veeru laiuse ja rea kõrguse muutmine

➤ **OpenOffice Arvutustabelis:**

- Veeru laiuse muutmiseks paigutatakse hiirekursor muudetava veeru parempoolsele piirjoonele aadressiribal ja lohistatakse hiirenuppu allhoides veeru piirjoont soovitud muutuse suunas. Kui sellel joonel teha topeltklõps, siis muutub veeru laius väiksemaks.
- Ridade kõrguse muutmine toimub samamoodi.
- Väärtuslikke reguleerimisvõimalusi pakub märgitud veergude või ridade laiuse muutmine, kuna nii saavad uued võrdsed mõõtmed kõik märgitud lahtrid. Näiteks peale veergude A-st H-ni valikut on teil võimalus neid muuta väiksemaks, kui võtate kinni ükskõik selles vahemikus olevast näiteks F veeru parempoolsest piirjoonest ja liigutades seda soovitud lahtri suuruseks, muutuvad ka ülejäänud valitud veergude lahtrid samasuguseks.
- Veeru laiuse täpseks arvuliseks seadistamiseks märgitakse muudetava veerg. Seejärel Vorming => Veerg => Laius.. alt saate muuta laiust.

➤ **Excel'is** peaks veeru laiuse ja rea kõrguse muutmine käima samamoodi.